EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.9.2022
COM(2022) 430 final

2022/0255 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelises Viinamarja- ja Veiniorganisatsioonis (OIV) võetava seisukoha kohta

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel Rahvusvahelise Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni (OIV) üldkogu 4. novembri 2022. aasta istungil seoses selliste OIV resolutsioonide kavandatava vastuvõtmisega, millel võib olla õiguslik mõju liidu õigusele.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. ELi eristaatus OIVs

OIVs on praegu 48 riiki, kellest 20 on Euroopa Liidu liikmesriigid. EL ei ole OIV liige. Siiski on Euroopa Liidul alates 20. oktoobrist 2017 vastavalt OIV kodukorra artiklile 4 OIVs eristaatus, mis võimaldab tal osaleda OIV komisjonide, allkomisjonide ja eksperdirühmade töös ning üldkogu ja täitevkomitee istungitel.

2.2. OIV

Rahvusvaheline Viinamarja- ja Veiniorganisatsioon (OIV) on valitsustevaheline teaduslik ja tehniline organisatsioon, kes tegutseb laua- ja muude viinamarjade kasvatamise ning veinide, veinijookide, rosinate ja muude viinamarjasaaduste tootmise sektoris. OIV eesmärgid on i) levitada teavet meetmetest, milles võiks arvesse võtta viinamarja- ja veinitoodete sektori tootjate, tarbijate ja muude osalejate vajadusi, ii) abistada standardimisega tegelevaid muid rahvusvahelisi organisatsioone ning iii) aidata rahvusvaheliselt ühtlustada olemasolevaid tavasid ja standardeid.

2.3. OIV kavandatav akt

OIV üldkogu järgmine istung toimub 4. novembril 2022. Seda arvesse võttes ja 2022. aasta mais toimunud OIV eksperdirühma kohtumistel peetud arutelude põhjal võib eeldada, et üldkogu istungil on päevakorras esitada vastuvõtmiseks järgmiste liidu õiguse jaoks siduvate resolutsioonide projektid.

– Resolutsiooniprojektid OENO-TECHNO 14–567B2, 14–567B4 ja 14–567C1, millega eristatakse teatavate veini valmistamisel kasutatavate ühendite puhul lisaaineid ja abiaineid, resolutsiooniprojektid OENO-TECHNO 20–684A, 21–689 ja 21–708, millega ajakohastatakse teatavaid olemasolevaid veinivalmistustavasid, resolutsiooniprojekt OENO-TECHNO 20–684B, millega kehtestatakse uus veinivalmistustava, ning resolutsiooniprojekt OENO-TECHNO 21–707, millega loobutakse ühest olemasolevast veinivalmistustavast.

– Resolutsiooniprojektid OENO-SPECIF 20–675A, 20–675B, 20–675C, 20–675D ja 20–681, millega kehtestatakse teatavate veinitootmises kasutatavate ainete uued identifitseerimisnõuded, ning resolutsiooniprojektid OENO-SPECIF 17–624 ja 20–674, millega muudetakse teatavate veinitootmises kasutatavate ainete identifitseerimisnõudeid.

– Resolutsiooniprojekt CST-SCMA 20–668, milles esitatakse OIV arvamus veiniga seotud pettuste avastamiseks kasutatava veini kuivekstrakti üldkoguse kohta, resolutsiooniprojektid OENO-SCMA 19–665 ja 20–667, millega kehtestatakse uued analüüsimeetodid, resolutsiooniprojekt OENO-SCMA 20–683, millega ajakohastatakse analüüsimeetodit, millega mõõdetakse üldlämmastiku sisaldust viinamarjavirdes ja veinis, ning resolutsiooniprojekt SECSAN-SECUAL 21–709, millega ajakohastatakse allergeenide kvantifitseerimise kriteeriume.

Kogemustele tuginedes võib eeldada, et OIV üldkogu päevakorda muudetakse veel ja sellesse lisatakse täiendavaid resolutsioone, mis avaldavad liidu õigusele õiguslikku mõju. Üldkogu tõhusa, aluslepingute sätetele vastava töö tagamiseks täiendab või muudab komisjon õigel ajal käesolevat ettepanekut, et nõukogu saaks ka nende uute resolutsioonide suhtes seisukoha võtta.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Resolutsiooniprojekte, mis esitatakse hääletamisele OIV järgmisel üldkogu istungil, on veinisektori teadus- ja tehnikavaldkonna eksperdid põhjalikult arutanud. Need resolutsioonid aitavad veinistandardeid rahvusvaheliselt ühtlustada ja loovad raamistiku, millega tagatakse aus konkurents veinisektori toodetega kauplemisel. Seepärast tuleks neid otsuseid toetada.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud: „*Nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku*.“

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõiget 9 kohaldatakse olenemata sellest, kas liit on asjaomase organi liige või asjaomase lepingu osaline[1].

Mõiste „*õigusliku toimega aktid*“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „*võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu*“[2].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Rahvusvaheline Viinamarja- ja Veiniorganisatsioon (OIV) on valitsustevaheline teaduslik ja tehniline organisatsioon, kes tegutseb laua- ja muude viinamarjade kasvatamise ning veinide, veinijookide, rosinate ja muude viinamarjasaaduste tootmise sektoris. OIVs on praegu 48 riiki, kellest 20 on Euroopa Liidu liikmesriigid. EL ei ole OIV liige. Siiski on Euroopa Liidul alates 20. oktoobrist 2017 vastavalt OIV kodukorra artiklile 4 OIVs eristaatus, mis võimaldab tal osaleda OIV komisjonide, allkomisjonide ja eksperdirühmade töös ning üldkogu ja täitevkomitee istungitel.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/934 kohaselt avaldavad teatavad OIV poolt vastu võetud ja avaldatud resolutsioonid liidu õigusele õiguslikku mõju. Liidu seisukoha kõnealuste resolutsioonide suhtes seoses küsimustega, mis kuuluvad liidu pädevusse, peaks seega vastu võtma nõukogu ning seda peaksid väljendama OIV kohtumistel liikmesriigid, kes on OIV liikmed, tegutsedes koos liidu huvides.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

---

[1] Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs*. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkt 64.

[2] Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs*. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud resolutsiooniprojektide peamine eesmärk on veinistandardite ühtlustamine ja seega ühise põllumajanduspoliitika rakendamine. Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 43.

4.3. Järeldus

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema ELi toimimise lepingu artikkel 43 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Ei kohaldata.

2022/0255 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelises Viinamarja- ja Veiniorganisatsioonis (OIV) võetava seisukoha kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 43 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Rahvusvaheline Viinamarja- ja Veiniorganisatsioon (OIV) vaatab oma järgmisel üldkogu istungil 4. novembril 2022 läbi resolutsioonid, millel on õiguslik toime ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 tähenduses, ja võtab need võimaluse korral vastu.

(2) Liit ei ole OIV liige. Siiski on OIV andnud vastavalt OIV kodukorra artiklile 4 alates 20. oktoobrist 2017 liidule eristaatuse.

(3) 20 liikmesriiki on praegu OIV liikmed. Neil liikmesriikidel on võimalus esitada projektidena esitatud OIV resolutsioonide muudatusi ning järgmisel OIV üldkogu istungil 4. novembril 2022 palutakse neil need OIV resolutsioonid vastu võtta.

(4) Liidu seisukoha kõnealuste resolutsioonide suhtes seoses küsimustega, mis kuuluvad liidu pädevusse, peaks seega vastu võtma nõukogu ning seda peaksid väljendama OIV kohtumistel liikmesriigid, kes on OIV liikmed, tegutsedes koos liidu huvides.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013[3] ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/934[4] kohaselt avaldavad teatavad OIV poolt vastu võetud ja avaldatud resolutsioonid liidu õigusele õiguslikku mõju.

(6) Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 80 lõike 3 punkti a kohaselt peab komisjon veinivalmistustavade kasutamist lubades arvesse võtma OIV soovitatud ja avaldatud veinivalmistustavasid ja analüüsimeetodeid.

(7) Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 80 lõike 5 kohaselt peab komisjon veinisektori toodete koostise kindlakstegemise analüüsimeetodite sätestamisel aluseks võtma OIV soovitatud ja avaldatud asjakohased meetodid, välja arvatud juhul, kui need oleksid liidu eesmärgi saavutamiseks ebatõhusad või ebasobivad.

---

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

[4] Komisjoni 12. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/934, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 seoses viinamarjakasvatusaladega, kus saaduste alkoholisisaldust võib suurendada, viinamarjasaaduste tootmisele ja säilitamisele kehtivate lubatud veinivalmistustavade ja piirangutega, kõrvalsaaduste minimaalse alkoholisisalduse ja nende kõrvaldamisega ning Rahvusvahelise Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni (OIV) toimikute avaldamisega (ELT L 149, 7.6.2019, lk 1).

(8) Vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 90 lõikele 2 tuleb liitu imporditavaid veinisektori tooteid toota kooskõlas kõnealuse määruse kohaselt liidu lubatud veinivalmistustavadega või, enne sellise loa saamist, kooskõlas OIV soovitatud ja avaldatud veinivalmistustavadega.

(9) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/934 artikli 9 lõikes 1 on sätestatud, et kui komisjon ei ole asjakohaseid sätteid kehtestanud, kohaldatakse veinivalmistamisel kasutatavate ainete puhtuse ja identifitseerimise suhtes kõnealuse määruse I lisa A osa tabeli 2 4. veeru sätteid, milles on osutatud OIV soovitustele.

(10) Resolutsiooniprojektides OENO-TECHNO 14–567B2, 14–567B4 ja 14–567C1 on sätestatud, et teatavate veini valmistamisel kasutatavate ühendite puhul tuleb eristada lisaaineid ja abiaineid. Resolutsiooniprojektidega OENO-TECHNO 20-684A, 21-689 ja 21-708 ajakohastatakse teatavaid olemasolevaid veinivalmistustavasid. Resolutsiooniprojektiga OENO-TECHNO 20-684B kehtestatakse uus veinivalmistustava. Resolutsiooniprojektiga OENO-TECHNO 21-707 loobutakse olemasolevast veinivalmistustavast. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 80 lõike 3 punkti a ja artikli 90 lõike 2 kohaselt avaldavad need resolutsioonid liidu õigusele õiguslikku mõju.

(11) Resolutsiooniprojektidega OENO-SPECIF 17-624 ja 20-674 kehtestatakse teatavate veinitootmises kasutatavate ainete uued identifitseerimisnõuded. Resolutsiooniprojektidega OENO-SPECIF 20-675A, 20-675B, 20-675C, 20-675D ja 20-681 kehtestatakse teatavate veinitootmises kasutatavate ainete uued identifitseerimisnõuded. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 80 lõike 3 punkti a ja artikli 90 lõike 2 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/934 artikli 9 lõike 1 kohaselt avaldavad need resolutsioonid liidu õigusele õiguslikku mõju.

(12) Resolutsiooniprojektis CST-SCMA 20–668 esitatakse OIV arvamus veiniga seotud pettuste avastamiseks kasutatava veini kuivekstrakti üldkoguse kohta. Resolutsiooniprojektidega OENO-SCMA 19-665 ja 20-667 kehtestatakse uued analüüsimeetodid. Resolutsiooniprojektiga OENO-SCMA 20–683 ajakohastatakse analüüsimeetodit, millega määratakse kindlaks üldlämmastiku kogus viinamarjavirdes ja veinis, ning resolutsiooniprojektiga SECSAN-SECUAL 21–709 ajakohastatakse allergeenide koguse kindlaksmääramise kriteeriume. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 80 lõike 3 punkti a ja artikli 80 lõike 5 kohaselt avaldavad need resolutsioonid liidu õigusele õiguslikku mõju.

(13) Kõnealuseid resolutsiooniprojekte on veinisektori teadus- ja tehnikavaldkonna eksperdid põhjalikult arutanud. Need resolutsioonid aitavad veinistandardeid rahvusvaheliselt ühtlustada ja loovad raamistiku, millega tagatakse aus konkurents veinisektori toodetega kauplemisel. Seepärast tuleks neid otsuseid toetada.

(14) Selleks et võimaldada vajalikku paindlikkust enne 4. novembril 2022 toimuvat OIV üldkogu istungit peetavatel läbirääkimistel, tuleks OIV liikmeks olevatel ELi liikmesriikidel lubada nõustuda kõnealuste OIV resolutsiooniprojektide muudatustega, tingimusel et need muudatused ei muuda resolutsioonide sisu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel Rahvusvahelise Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni üldkogu 4. novembri 2022. aasta istungil võetav seisukoht on esitatud lisas.

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud seisukoha esitavad koos liidu liikmesriigid, kes on OIV liikmed.

Artikkel 3

1. Kui on tõenäoline, et artiklis 1 osutatud seisukohta võib mõjutada enne OIV istungeid või nende ajal esitatud uus teaduslik või tehniline teave, taotlevad OIV liikmeks olevad liikmesriigid, et OIV üldkogu istungil lükataks hääletamine edasi seni, kuni uue teabe alusel määratakse kindlaks liidu seisukoht.

2. OIV liikmeks olevad, liidu nimel ühiselt tegutsevad liidu liikmesriigid võivad pärast kooskõlastamist nõustuda lisas osutatud resolutsiooniprojektides tehtavate selliste muudatustega, mis ei muuda resolutsioonide sisu, ilma et nõukogu peaks vastu võtma täiendava otsuse liidu seisukoha kindlaksmääramise kohta.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Nõukogu nimel
president